

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 2 IR 4 STRAIPSNŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 6² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Energinis gėrimas** – nealkoholinis gėrimas, kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino, nesvarbu, iš kokio šaltinio, arba kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino ir vienos ar kelių kitų centrinę nervų sistemą stimuliuojančių medžiagų (gliukurono laktono, inozitolio, guaranino, ginsenozidų, ginkmedžių ekstrakto, taurino ar kt.). Energiniame gėrime gali būti ir angliavandenių, vitaminų, mineralinių medžiagų, amino rūgščių, maisto priedų, vaisių sulčių ar augalų ekstraktų.

2. **Galutinis vartotojas** (toliau – vartotojas) – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 18 dalyje.

3. **Gyvūninio maisto tvarkymo subjektai** – maisto tvarkymo subjektai, kurie tvarko gyvūninius produktus, kaip šie produktai apibrėžti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, 1 priedo 8.1 papunktyje.

4. **Kokybė** – maisto savybių visuma, tenkinanti konkrečius vartotojo poreikius, kurių protingai galima tikėtis, bei atitinkanti saugos ir kitus privalomuosius teisės aktų nustatytus reikalavimus.

5. **Kūdikiams skirti maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies f punkte.

6. **Maistas** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 178/2002), 2 straipsnyje.

7. **Maistinės medžiagos** – žmogaus organizmui būtinos maisto sudedamosios dalys (maiste esantys baltymai, riebalai, angliavandeniai, vitaminai, mineralinės ir kitos medžiagos bei specialūs maisto papildai – vitaminai, mineralinės ir kitos medžiagos).

8. **Maisto higiena** – sąlygos ir priemonės, užtikrinančios maisto saugą bei tvarkant maistą padedančios išsaugoti jo tinkamumą žmonių mitybai.

9. **Maisto klastojimas** – tyčiniai klaidinantys vartotoją ar kitą ūkio subjektą veiksmai, atlikti siekiant ekonominės ar kitokios naudos, kai maisto sudėtyje natūraliai esanti arba įprastai naudojama sudedamoji (sudedamosios) dalis (dalys) pakeičiama (pakeičiamos) kita sudedamąja dalimi ar dalimis to nenurodant ant pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose ir (arba) maistą apibūdinanti informacija pašalinama ar klaidingai arba užmaskuotai pateikiama ar pakeičiama ant bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose, ir (arba) atliekami kitokie klaidinantys veiksmai, susiję su kitos maistui identifikuoti skirtos informacijos pateikimu.

10. **Maisto priedai** – į maistą technologiniais tikslais jo tvarkymo metu dedamos medžiagos, kurios paprastai nėra laikomos maistu ar jo sudedamosiomis dalimis ir kurios pačios arba jų dalys tvarkymo proceso pabaigoje tampa arba tikėtina, kad tampa, sudedamąja maisto dalimi.

11. **Maisto srities teisės aktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 1 punkte.

12. **Maisto tvarkymas** – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei.

13. **Maisto tvarkymo subjektas** – ši sąvoka atitinka sąvoką „maisto verslo operatorius“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ji apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 178/2002.

14. **Maisto tvarkymo vieta** – viešųjų ar privačių juridinių asmenų vieta (įskaitant teritoriją, statinius ir transporto priemones), kurioje tvarkomas maistas.

15. **Minimalus maisto produkto tinkamumo vartoti terminas** – kaip apibrėžta 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004, su visais pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies r punkte.

16. **Pardavėjas** – maisto tvarkymo subjektas, pagal vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį parduodantis maistą galutiniam vartotojui.

17. **Pašalinimas iš rinkos** – priemonės, kurias taikydamas maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas išima iš rinkos pateiktą (pateiktus) nesaugų (nesaugius) ir nekontroliuojamą (nekontroliuojamus) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, išskyrus maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminius) ar medžiagą (medžiagas), kurį (kuriuos) jau turi vartotojai.

18. **Pateikimas į rinką** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 dalyje.

19. **Pirminė gamyba** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 17 dalyje.

20. **Perdirbti grūdiniai maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies e punkte.

21. **Pradinio maitinimo kūdikių mišiniai** – kaip apibrėžta 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 609/2013 dėl kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų, specialiosios medicininės paskirties maisto produktų ir viso paros raciono pakaitalų svoriui kontroliuoti ir kuriuo panaikinami Tarybos direktyva 92/52/EEB, Komisijos direktyvos 96/8/EB, 1999/21/EB, 2006/125/EB ir 2006/141/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/39/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 41/2009 ir (EB) Nr. 953/2009 su visais pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies c punkte.

22. **Rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistema** – biologinių, cheminių ar fizinių veiksnių, galinčių turėti reikšmės maisto saugai, nustatymo, įvertinimo ir valdymo sistema, taikoma maisto tvarkymo vietose savikontrolės tikslais.

23. **Sauga** – šio įstatymo bei kitų teisės aktų nustatytų maisto ir jo tvarkymo reikalavimų visuma, užtikrinanti, kad vartojant maistą įprastomis, gamintojo nustatytomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nebus jokios rizikos vartotojų sveikatai ar gyvybei arba ji bus ne didesnė, negu teisės aktuose nustatyta kaip leidžiama ir laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį.

24. **Specialiosios medicininės paskirties maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies g punkte.

25. **Specialios mitybos maistas** – maistas, kuris dėl savo ypatingos sudėties ar jo tvarkymo ypatumų skiriasi nuo įprastinio maisto, skiriamas dėl ypatingos fizinės ar fiziologinės būklės kylantiems mitybos poreikiams tenkinti ir atitinka deklaruojamą specialią paskirtį. Jis ženklintas ir pateikiamas į rinką tokiu būdu, iš kurio matyti, kokiai vartotojų grupei jis skirtas.

26. **Suklastotas maistas** – maistas, ant kurio bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimočiuose dokumentuose siekiant ekonominės ar kitokios naudos tyčia klaidingai arba užmaskuotai pateikta, pakeista, pašalinta ji apibūdinanti informacija ir (ar) kurio sudėtyje natūraliai esanti (esančios) arba įprastai naudojama (naudojamos) sudedamoji (sudedamosios) dalis (dalys) siekiant ekonominės ar kitokios naudos tyčia pakeista (pakeistos) kita (kitomis) sudedamąja (sudedamosiomis) dalimi (dalimis) nenurodant to ant pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimočiuose dokumentuose, taip klaidinant vartotoją ar kitą ūkio subjektą dėl tikrosios maisto sudėties.

27. **Su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos** – su maistu skirti liestis gaminiai ir medžiagos, kuriems taikomas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantys direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004).

28. **Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas** – fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs veiklą, gaminantis su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004.

29. **Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tiekėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs veiklą, pateikiantis į rinką su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004.

30. **Susigražinimas** – priemonės, kurias taikant siekiama užtikrinti, kad būtų susigražintas nesaugus maistas ar su maistu besiliečiantis gaminy ar medžiaga, kurį maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas pateikė vartotojui arba kurį vartotojas jau gali vartoti ar naudoti.

31. **Teršalas** – atsitiktinai į maistą patekusi ar įdėta bet kokia cheminės ar biologinės kilmės ne maisto medžiaga ar kitoks objektas, išskyrus maisto priedus, atsiradusi tvarkymo metu arba dėl aplinkos užterštumo, galinti pakenkti maisto saugai ar padaryti maistą netinkamą vartoti.

32. **Tolesnio maitinimo kūdikių mišiniai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies d punkte.

33. **Viso paros raciono pakaitalas svoriui kontroliuoti** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies h punkte.

34. Šiame įstatyme sąvoka „valstybinė maisto kontrolė“ atitinka sąvoką „oficiali kontrolė“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ji apibrėžta 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB, (Oficialios kontrolės reglamento) (toliau – Reglamentas (ES) 2017/625) 2 straipsnio 1 punkte.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnį 5 dalimi:

„5. Maistas, kuris pasibaigus minimaliam maisto produkto tinkamumo vartoti terminui, nurodytam žymoje „Geriausias iki...“ (toliau – pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maistas) yra saugus ir tinkamas vartoti, gali būti parduotas galutiniam vartotojui Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose mažmeninės prekybos taisyklėse nustatyta tvarka ir atsižvelgiant į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas rekomendacijas, išskyrus šio įstatymo 6² straipsnyje nurodytus atvejus. Už tokio maisto saugą ir kokybę šio įstatymo nustatyta tvarka atsako pardavėjas.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 6² straipsniu

Papildyti Įstatymą 6² straipsniu:

„6² straipsnis. Pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maisto pardavimo ribojimas

1. Pardavėjui draudžiama, pasibaigus minimaliam maisto produkto tinkamumo vartoti terminui, parduoti galutiniam vartotojui šiuos maisto produktus:

- 1) maisto papildus;
- 2) pradinio maitinimo kūdikių mišinius ir tolesnio maitinimo kūdikių mišinius, perdirbtus grūdinius maisto produktus ir kūdikiams skirtus maisto produktus, specialiosios medicininės paskirties maisto produktus, viso paros raciono pakaitalus svoriui kontroliuoti.

2. Draudžiama parduoti ar kitaip perduoti pasibaigusio minimalaus tinkamumo vartoti termino maistą maisto tvarkymo subjektams, kurie vykdo veiklą viešojo maitinimo ir gamybos srityje, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija iki 2023 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas